

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt 50 kr

Bérmintelen levelek
csak ismert kezektől fo-
gadtatnak el.

Ésírator nem adtnak
vissza.

Egyes szám ára 20 kr.

A nyitásban minden gar-
mondsor díjja 20 kr.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és szépirodalmi közlöny.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

HIRDETÉSI DÍJ:
hivatalos hirdetéseknel:
Minden egyes szó után
1 kr.
Azonfelül bélyeg 50 kr.

Kiemelt, díszbetűt s kör-
zettel ellátott hirdeté-
nyekért természetesen
minden centiméter
után 3 kr. számítatik.

Állandó hirdetéseknel
kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések a „Zemplén”
nyomdájába küldendők.

Az erény hatalma.

A társadalmi élet egyesek egybefűző-
déséből alakul meg. Miként a tenger tömege
apró cseppekből képződik nagygyá, akképen
a társadalom zöme is egyedek mint porsze-
mek egybetapadásából áll elő.

Mint hogy pedig a társadalmi élet egye-
sek alkotása: következtethető, hogy a társa-
dalmi közjólét is az egyedek mint alkotó ta-
gok életében van letéteményezve. Azok hord-
ják össze azokat a szellemi és anyagi homok-
szemeket, melyekből az idő keze azt a pyra-
mist építi, melyre a nemzet Geniusa ezt írja
fel: „Társadalmi jólét”...

A társadalmi közjólét tehát egyesek
közreműködésével szülemlik meg. Ez szívét,
amaz lelkét; ez kenyerét, amaz borát hozza
a közjó oltárára, melyről aztán mint a tavaszi
légáram százsoros áldásban terjed szét a
közjó a nemzet életére!

Eszerint társadalmi jólét ott képzelhető
csupán, hol az egyesek egyéni jólétnek ör-
vendenek.

Az egyéni jólét, a társadalmi közjó alap-
tényezője!...

Az tehát a kérdés: az egyéni jólét para-
dicsomát mi teremti meg?!

Erre az én feletem: az erény hatalma!...

Ha az egyéni boldogság azon legkivá-
lóbb s tartósabb földi jók izelésében hatá-
rozódik, melyeknek élvezésére az ember
szervileg képesítve van; s azon sok minden-
féle kisebb-nagyobb mérvű rosznak meg-
szüntetésében körvonalozható, melyeknek
eltávolítása hatalmunkban áll: akkor az ész,
szív, tapasztalat egyaránt amellet tesznek
bizonyoságot, hogy egyedül az erény utja az,
mely boldogsághoz vezet; vagyis hogy az
erény gyakorlása biztosítja számunkra a leg-
kiválóbb s tartósabb földi örömeket s képe-
sit a rosznak eltávolítására, vagy legalább
az azzal járó szenvedések enyhítésére...

Az ember kettős életét tekintve sok
öröme van hivatva s számtalan szenvedé-
seknek van kitéve.

Ugy anyagi, mint szellemi életünknek
kijut osztaléknak a gyönyörök s fájdalomkból
egyaránt, a melyek azonban gyors vagy lassu
lefolyásuk, mulékony vagy maradandó voltak,
éles vagy gyöngéd hatásukra való tekintettel
egymástól nagyban eltérnek.

Az érzéki öröme, melyek a testi vágyak
kielégítésénél veszik keletkezésüket, a leg-
mulékonyabb, értéktelenebb, s az állatokkal
közös osztalékaink. Ezek oly benyomásokat
nem gyakorolnak reánk, melyek édes emlé-
kekben boldogitanának bennünket. Egy lukul-
lusilakoma lefolyt élve, sem csendes magá-
nyunkban nem keltenek lélekemelő gondola-
tokat, sem szenvedéseink viharai közt nem
nyujtanak megnyugtató vigasztalást. A leg-
ártatlanabb érzéki öröme is csak olyanok
mint a virág, mely azonnal hervadásnak indul
mihelyt letörted.

De nemcsak: hanem az érzéki gyönyör-
élvezetek csupán egy bizonyos pontig hang-
zanak egybe emberi természetünkkel, azon-
tul ellenségeinkké lesznek azok; megrabolják
a testi s lelki élet rugékonyságát, aztán roha-
mos szenvedélyekké nővik ki magokat, me-
lyek áramlata a boldogsággal épen ellentétes

irányban ragadja az embert, s szívét lelkét
magasztos érzelmek felfogására képtelenné
teszi.

Az önszeretet, az élethezi nemes ragasz-
kodás, a dicsőség, hatalom, világi jólét,
kényelem utáni vágyakozás s törekvés, ha a
tulzás légkörébe jutnak, kedély emelő vará-
zsukat veszítve, boldogtalanságunk eszközlői
lesznek, s a lélek ama lázas állapotát idézik
elő, mely kislelkűség, élvhajzás, dicsvágy,
kincsszomj, hiúság, s tunya tétlenség alak-
jában szokott mutatkozni.

Hogy tehát ez oldalról biztosítva le-
gyünk; hogy lényünket eszköz gyanánt le ne
alacsonyítsuk, s éltető örömeinket érzéki
csiklandért áruba ne bocsássuk: első köte-
lességünk, önmagunkat s természetét hajlama-
inkat a lelkiismeret s értelem korlátai közé
terelni.

Ez az első kötelesség: az önmérséklet
erénye!...

Az eszményi öröme: melyeket a termé-
szet öszhangzó szentségének s a művészet
dicsőségének lát- és hallérzékeink általi élvezé-
se nyujt számunkra: már illetékesebb osz-
talékai lényünknek. Ezek undort nem kelte-
nek soha s benső létvilágunkat azokkal a
kedves érzelmek s emlékekkel népesítik meg,
melyek felemelik s gyönyörrel töltik el a
lelket.

A közbecsülés és tisztelet, mint az ér-
dem gyümölcsei, egy fokkal ismét tisztább
öröm forráshoz vezetik az embert. Világi
hatalom, anyagi bőség nem adhatják ezt,
hanem ha jótékony kezekbe vannak letéve,
különbön átkot árasztanak szét.

A lelki tehetségek magasabb képessége,
ismét értékesebb gyönyörök tárházát nyitja
fel előttünk. A világos értelem, tiszta látkör,
mély belátás, beható megfontolási képesség,
komoly ítélő tehetség, emlékezeti hűség,
mind felemelőleg hatnak reánk. Még a testi
ügyesség is mint a kitartás szüleménye, jó
hatást gyakorol a szemléltre, míg a heverő-
től, ki a tunyaság párnáin nyujtózik, ellen-
szentes érzülettel fordítjuk el tekintetünket.

De van egy égi hajlam az emberi kebel-
ben, mely mindezek felett már mint egy a
magasabb régiók gyönyörét készíti a lelkek
számára, amidőn mások jóléte s boldogsága
elővitelével, mint ok vagy okozat áll össze-
függésben.

Ez a részvét hajlama!

Ha másokat szenvedni, vagy örven-
deni látunk, különösen kikit gyöngéd szálak
füznek szívünkhöz: egy édesen nyugtalanító
fűz sarkal bennünket arra, hogy azok fáj-
dalmaikat lehetőleg csilapítsuk s boldogságu-
kat tartóssá tegyük.

Ez a nemes érzület, isteni hajlam az,
mely előtt önkénytelenül meghajlunk mind-
nyáján. Az a tudat, hogy mások boldogsá-
gán odaadólag működünk, a legnemesebb
s tartósabb örömeinkben részesíti lelkünket.
Legtartósabbak ezek: mert a sirig elkísérnek
bennünket!

Az emberi szívvel vele született ezen
hajlam; mások jólétén fáradozni; szükségé-
ikben osztozni, annyi jót létesíteni amennyire
csak képesek vagyunk s mindezt tenni öné-
dek nélkül, belső megnyugvásunkért; öntu-
datunkért: ez a felebaráti szeretet erénye!...

Felismerni ama fölényt, kinek hatalma,
jósága, bölcsessége a természetben a terem-
ménynek millióiban, az ember lelki és testi
tehetségeiben s egész mivoltában oly fénye-
sen tündöklök; felismerni őt, aki mindeneket
kezén hordoz s jósága szétárad az egész vi-
lág felett; felismerni de benne nem bizni,
magunkat akarátának alá nem vetni, nem ugy
tekinteni őt mint tetteink egyedüli tanuját,
jutalmazó s büntető biráját; felismerni de
tetszésének megnyerésén nem törekedni s
keblünkben az iránta való imádat hajlamának
helyt nem adni: ez az elvetemedett lelkek
sajátsága...

Az értelmileg képzett s szélesebb lát-
körű ember imádja is az örökvalót...

Az isten ismerete, s az e pontnál kelet-
kező bizalom, szeretet, hála, imádat érzél-
meiből meríti a lélek a minden öröme felett
való örömet.

Az ezen érzelmekkel öszhangzó, s azok-
ból kifolyó működés vezet az emberi boldog-
ság legfelsőbb lépcsőjéhez: ez az Istenimádat
erénye!...

Ezekben tehát: az Istenség lénye iránti
imádatteljes kedélyhangulatban; az emberek
iránti jóakarát és érzéki vágyaink bölcs kor-
látozásában határozódik az emberi erények
összege, s az egyéni boldogság tetőpontja.

Mint hogy pedig a társadalmi közjólét,
az egyéni szívek öröme és boldogságán
épülhet fel, s állhat meg egyedül mint szilárd
alapon: a társadalom vezérifiai, kik a közjó
elővitelének eszközlését vállalták magokra,
mindenek előtt oda törekedjenek ernyedet-
lenül, hogy népünk szívébe az erény szere-
tete foglaljon helyet. Működünk azon mind-
nyáján, hogy az ifju nemzedék szíve, lelke
kellő kiképzetésben részesüljön, s ekként
az erény befogadására alkalmas legyen.

Ugyanazért tekintsük népiskoláinkat,
melyeknek hivatásuk az engedékeny szívekbe
az erény szeretetét becsepegtetni, mint oly
alaptökeket, melyek a társadalmi közjólétnek
egyedüli biztosítékai.

Tegyünk meg tehát ezek telvirágozta-
tása körül minden lehető, mert nemzetének
ki sem tesz több és becsesebb szolgálatot
mint aki a népiskolák élete felett nemesen
örködik.

Hiszen tudjuk:

Minden országnak támasza, talpköve a
tiszta erkölcs.

Mely ha elvész: Róma ledől, s rabi-
gába görbed!...

Málczai.

Nyilvános számadás.

A folyó évi november hó 15-én Sátoralja-
Ujhelyben, a vasuti állomás étterme helyiségében
tartott táncmulatság a kitűzött jótékony célra
97 frt 76 kr tiszta jövedelmet mutat fel, mely
összeg a helybeli takarékpénztárban tétetik le az
esetleg szerencsétlenül járó vasuti alkalmazottak
felségelésére szolgáló alaként.

Nevezett bál bevételei voltak:

Tagsági díjakból 102 frt — kr.
Felülfizetésekből 72 frt 30 kr.

Összesen 174 frt 30 kr.

Ezzel szemben a kiadások:

Zene 52 frt — kr.

Meghívók, jelvények sat. 12 frt 70 kr.

Terem, világítás, fényezés 11 frt 84 kr.

Összesen 76 frt 54 kr.

Felülízüteket eszközöltek: Broggi P. 10 frt, dr. Chyzer 5 frt, Dombay Kálmán 1 frt, dr. Erényi 1 frt, Festetich Emil 1 frt 30 kr, Gross Robert 3 frt, Guttman S. H. 5 frt, Halmi László 2 frt, Illasevich László 3 frt, Jelenek Ádám 2 frt, Kolos Manó 1 frt, Kornstein Ignác 1 frt, dr. Löcherer Lőrincz 1 frt, br. Mailáth 4 frt, Mericzay Lajos 3 frt, Neuirth Nándor 2 frt, dr. Nusser Lajos 1 frt, Polinszky Emil 1 frt, Pollak Lajos 2 frt, Rév Ödön 1 frt, dr. Rosenthal 2 frt, Schön Sándor 4 frt, Siegmeth Károly 3 frt, Szaitz 1 frt, Szánky Nándor 5 frt, Szentgyörgyi Vilmos 1 frt, Szöllösy Gyula 2 frt, Vass József 2 frt, Wiederspann Nándor 1 frt, Wurda József 1 frt. — Mely becses adományokért a fentnevezett uraknak a jótékonycél nevében ezennel nyilvános köszönet fejeztetik ki.

Siegmeth Károly,
elnök.

Szárász László,
pénztárnok.

Különfélék.

(Jótékonycélú közvacsorát) rendeznek városunk holgyei folyó évi december 27-én a helybeli hajléktalan, nyomorban lévő inségesek javára, a megyeház termében. Belépti jegy urak részére 2 frt, ebben a közvacsora ára is befoglalatik. Azok számára, kik a közvacsorához adakozással nem járulnak — személyjegy 2 frt, családijegy pedig 5 frt-ért adatik ki. Az italneműek, bor, tea, valamint csemegék melyek a legjutányosabb árak mellett lesznek kaphatók, külön fizetendők. Kezdeté 8 órakor. — Holgyek, kiknek áldozatkész-ségük ez alkalommal is sokoldalulag érvényesül, belépti díjat nem fizetnek.

(Necrolog.) A gyászlobogó, mely a közel-múlt napokban a bécsi közös külügyminiszterium palotáján lengett, a mi részvétünket is felkelté, miután oly fiatal kora halálának volt jelzője, kit megynkhez széles ismeretség s azonkívül szoros rokoni és baráti kötelékek is csatoltak. Péchy Imre, külügyminiszteri osztálytanácsos, Péchy Ferencz, gr. Andrássy Gyula volt jószágigazgatójának fia; dr. Löcherer Lőrincz barátunk sógora hunyt el a napokban Bécsben rövid, alig 6 napig tartó szenvedés után. A vigasztalhatlan szülők és testvérek fájdalmát ecsetelni meg sem kísértjük, hiszen aki a megboldogultat ismerte, a veszteség sulyáról is birhat fogalommal, mely a szülei szivre ezerszeres terhével nehezedik. Ama kiváló személyes tulajdonok, melyek az elhunytat minden körben szeretetre méltóvá tették, ugyanoly mértékben hívják ki a fájó részvétet is kora halála felett. Temetése csütörtökön ment végbe Bécsben, melyen a külügyminiszterium összes hivatalnokai megjelentek s koporsóját a legszebb koszorúkkal halmozták el. Szerettei közül csupán Melanie nővére kísérte ki az örök béke honába, miután a fájdalomtól megtört öreg szülők lelki ereje alig lett volna képes elviselni az elválás perczenek tragikus behatásait. Haláláról a családi gyászjelentés így szól: Péchufalusi Péchy Ferencz és neje bezzédi és kis-bákai báró Bémer Erzsébet mély fájdalommal jelentik magok és többi gyermekeik: Melanie, Erzsébet és férje Löcherer Lőrincz, József, valamint neje Szeberényi Irén nevében szeretett fiok, illetőleg testvérok és sógoruk Péch-Ujfalusi Péchy Imre cs. kir. külügyminiszteri osztálytanácsos, vaskorona, Ferencz József rend lovagjának, valamint több külföldi rend birtokosának folyó hó 24-én éjjeli 11 és fél órakor tüdőlobban Bécsben, élte 39-ik évében történt gyászos kimúltát. Hült tetemei Bécsben fognak folyó hó 26-án örök nyugalomra tétetni, a szent miseáldozatok pedig Péch-Ujfalván folyó hó 28. délelőtt 11 órakor megtartatni. A boldogultban szülei kiváló erényekkel bíró, feláldozó és szeretettel ragaszkodó gyermeköket, testvérei legjobb testvért, rokonai és barátai hálásan viszonzó keblet veszítették. A jóságos Isten könyörüljön drága lelkének!

(A házzámozás), valamint az eddig névtelenül álló utcák elnevezése — úgy tudjuk — már régebben elrendeltetett, azonban a városi előjáróság mindeddig nem tett eleget a rendelkezésnek, pedig az a házzámozás nem oly csekély dolog már oly városban sem mint Ujhely, hol a forgalom nap-nap mellett nő s a népesség pedig szaporodik. A levélhordók, hatósági kézbesítők sat. tele vannak panaszszal ez özönvíz előtti állapot miatt, mely kimért idejöknek legnagyobb részét elrabolja. De van a dolognak más hátránya is, mely kivált epidemikus időben a lakosságot érzékenyen sújthatja; az orvos, kit ilye kor százféle is ránczignak, hogyan jusson a beteghez, ha az utca nevé s a házzámát nem jegyezheti fel, mely egyedüli biztos kalauza lehet. Ezen kívül még sok más körülmény parancsolja, hogy a rendelkezés a lehető legsürgősebben elégtessék. A miveletnél mindenestre figyelembe veendő, hogy minden házzámon az utca neve is jelezve legyen, sőt kívánatos volna az is, hogy ez alkalommal a város negyedek, illetőleg kerületekre osztassék fel.

(Figyelmeztetjük) városunk közönségét, a tisztaság és rend tekintetében, a nm. magy. kir. belügyminiszternek ez irányban legközelebb kiadott szigorú rendelkezésére. Annál is inkább mert a hatósági közegek felelőség terhe alatt utasítottak annak foganatosítására, s a rendelet értelmében egy miniszteri kiküldött van megbízva meggyőződést szerezni, hogy a fenti rendelkezés mennyiben lett elégtéve; ki a mulasztók ellen a bírságolásnál aligha lesz oly kíméletes, mint a jó barátság és ösmeretségben lévő hatósági közegek.

(Az izraelita) »szegényeket segélyező« egyet. folyó évi december 7-én a »Magyar Király« vendéglő tánctermében, az izraelita szegények javára a jótékonycélú baly mulatságot rendez. Amint tudomásunk van meghívók nem küldettek szét és a mulatság a legszorosabban »egyleti« jellegű lesz, mert abban csak is az egylet tagjai vesznek részt. Ezt ugyan sajnáljuk — a jótékonycélra való szempontból — de ezen körülmény különben csak is abban lelheti magyarázatát, mert a városnak nincs oly helyisége, hol a nagy közönség ily mulatságok alkalmával elférne.

(A hideg), mely pár napon át ugyan kemény volt, csütörtökön enyhülni kezdett, pénteken pláne locs pocsoz idő állott be. Nem hiába, hogy hamar beköszöntött a tél, a farkasok különösen a felvidéken garázdálkodnak (de nem homonai módon). Néhány nap előtt Homonnán felül Horbok-Radvány mellett egy két éves úszót téptek szét fényesnapal; az sem ritkaság, hogy az ordások egész a faluba bekullognak és csak éktelen lármával lehet őket kikurgatni.

(A ritkaságok) közé tartozik az is, a mi néhány nap előtt egy vadászaton ugyancsak a Horbok-Radvány melletti erdősekben történt. Egy szarvas ugyanis a kopók elé került, melyek által formaliter lefűtetett s nem volt képes körmeik közül menekülni mindaddig, míg egy Nimród a harc színhelyére érkezett s a gyönyörű állatot homlokra lötte.

(A pénteki) enyhe idő folytán a nem kis mennyiségű hó olvadásnak indult, a mire szombaton erős fagy következett s itt-ott az utcákon s járdákon jégkéreg képződött. A multkor is hangoztattuk már, hogy ilyenkor a járdákat hamuval, fűrészpórral stb. czélszerű behinteni; de a szó elhangzott a — p u s z t á b a n. Igaz ugyan, hogy akadnak olyan rendszerető háztulajdonosok vagy lakók még a mellékutczákban is, akik nem várják be a figyelmeztetést és ez csak dicséretükre valik; a legnagyobb rész azonban nem egy könnyen ad a jó szóra. Folkérjük a kapitányságot, hogy e tárgyban is kellőleg intézkedjék.

(Halálozás.) Bacsoni Mátyás málczai körorvos, ki ama vidéken közbecsülés és szeretet tárgya volt, mint részvéttel értesülünk, folyó hó 26-án hosszas szenvedés után elhunyt. A korán sirbaszállt ifju orvos sokoldalú műveltséggel birt s erejét irodalmi téren is sikerrel próbálta meg. Lapunknak több év óta volt munkatársa s tárczaszerű közleményei elég kedvező prognostikont nyújtottak arról, hogy egykor a hivatott írók sorába emelkedhetik. Most mindennek szárnyát szegte a könyörtelen halál s mi, akik közelebből ismertük, bánatos fiatal özvegyével bánkodunk a fiatal élet romja fölött. Özvegye részéről kiadott gyászlevél így hangzik: Bacsoni Mátyásné, sz. Beszenyey Erzsébet, Beszenyey Janos és neje, szül. Stépán Amália, valamint fiok: Beszenyey István, továbbá másrésztől id. Bacsoni Ádám és özvegye Soós Rákhel, valamint gyermekeik: Dr. Bacsoni Lajos és neje, szül. Orbán Emma kiskoru gyermekekkel: Bacsoni Mari, Gábor, István, Ilona és Ádám, maguk ugy, mint számos rokonai nevében is mély fájdalomtól lesújtott szívvel jelentik forrón szeretett s örökre felejthetlen férje, illetőleg vőjök, sógora, fiok és testvéroknak: Bacsoni Mátyás, szigorú- és ideiglenes körorvosnak élete 30-ik évében, folyó hó 27-ik napján, hosszas szenvedés után történt korai gyászos elhunytát. A megboldogultnak hült tetemei folyó hó 29-ik napján délután 3 órakor fognak Málczán, a reform. egyh. szertarása szerint örök nyugalomra helyeztetni. Legyen csendes nyugalma és áldott emlékezete!

(Gyászhir.) Héthy Antal egykor ungvári, utóbb király-helmecezi lakos elhunyt. A megboldogult hűséges pártolója volt az ungvári és a »Zemplén« lapoknak. Halála folytán ama két ház, melyet néhai Horváth Mária végrendelete folytán Ungváron haszonélvezetben birt, ugyanezen végrendelet értelmében az ungvári ref. hitközségre száll. Érdekes tudni, hogy az alábbi gyászjelentést ő maga fogalmazta ezelőtt két hóval s halála napját is beleírta, de egy nappal későbbre tette mint ahogy megtörtént. E gyászjelentés így szól: Schön Terézia öz. Szilágyi Tamásné leányával Szilágyi Vilmmával és Schön Ágnes öz. Pauliczky Lászlóné szomorodott szívvel jelentik szeretett nagybátyjuk: héthi Héthy Antal, hites ügyvéd, Ungmegyének több éven át volt tiszti főügyésze, főjegyzője és házi főpénztárnokának 1884. évi november hó 24-ik napján, életének 89 ik évében, hosszas szenvedés után végegyengülés következtében történt gyászos kimúltát. A boldogult hült

teteme folyó hó 16-ik napján délután 3 órakor a király helmecezi sirkerbe fog az evang. reformált egyház szertartása szerint elhelyeztetni. Kelt K. Helmecezen, 1884 évi november 25. Legyen nyugalma zavartalan!

(Nagy falragaszok) hirdetik Bosco József bűvész és hasbeszélőnek városunkba érkezését, ki is ma tartja első előadását a színházban. Mint többektől hallottuk, ez nem azon Hermann tanártól, ki a közönséget a mult télen felültette, féle csaló, ki a közönséget a mult télen felültette, hanem mutatványait kitünően adja elő. Külömben majd meglátjuk! Keddre ismét előadást hirdet, egészen új műsorral.

(Takó Sándor) szintársulata, mely eddig N. Mihályban tartotta előadásait — mint egy hozzánk beklüdtött szini jelentésből olvassuk — előadásainak sorozatát Homonnán e hó 27-én a »Csókon szerzett völegény«-nyel kezdte meg.

(Parnón) folyó hó 25-én postával egyesített távirdaállomás nyitattott meg.

(A »Pesti Napló«) új előfizetési felhívása, melyet közelebb közlünk, kellemes meglepetésben fogja részesíteni az olvasó közönséget. A »Pesti Napló« ugyanis allandósítja nagy vasárnapi mel lékletét, melyet néhány hét óta hoz, s mely a legkitünőbb iroktól az érdekes tárczacikké egész sorozatát tartalmazza. Ezenkívül még azon nagy szerzők is jut a »Pesti Napló« előfizetőinek, hogy a »M a g y a r B a z á r « című leg nagyobb terjedelmű, legelterjedtebb magyar szépirodalmi és divatlapot, mely gazdag mintái s divatképeinél fogva a háztartásokban majdnem nélkülözhetetlen, f e l e á r o n rendelhetik meg. Meg vagyunk győződve, hogy e jelentékeny kedvezmények is hozzájárulnak majd a rendkívül nagy olvasóközönség megszámlálhatóságához, melynek a »Pesti Napló« hazánkban e legrégebb napilapja örvendett.

(Goitein S.) Budapesti kereskedő mai számunkban foglalt hirdetésére fel hívjuk a közönség figyelmét.

A közönség köréből.

Alak és tartalomért a beklüdt felelős.

Felső-Zemplén, Sztarina, 1884. nov. 20.

Tekintetes szerkesztő ur!

Becsés lapjának 46 ik számában »A közönség köréből« cím alatt »Többen« aláírás alatt lappangó egyénektől egy cikk jelent meg a zemplén-szinnai körorvosi választásról, mely ugy engem, mint körjegyző társaimat, valamint a szinnai járás közigazgatási főnökét Izsépy Kálmán szolgabíró urat minden alapot nélkülözö hamis vádakkal illet.

Engedje meg tekintetes szerkesztő ur, hogy e vádakkal szemben e becsés lap hasábjain keressek orvoslást; hogy e lap tisztelt olvasói is tudomást vegyenek e rosz lelkűséggel párosult — rágalomról.

A tényállás következő:

A szinnai szolgabírói hatóság 2435/k. i. 84. szám alatt kiadott rendelkezésben az uredésben lévő szinnai körorvosi állomásnak választás utján leendő betöltésére határnapul folyó évi november 10-ik napjának d. e. 10 óráját Szinna városának hivatalos helyiségében kitűzte. A körjegyzők utján felhívta a községek képviselő-testületeit, hogy a tekintetes alispán ur által megállapított és a választásra küldendő tagokat saját hatáskörében válassza meg; ennek alapján lettek a községek által a tagok megválasztva, e választásba tehát a szolgabíró bele nem folyt.

A kitűzött határnapon 10 órakor az elnöklő szolgabíró lejött, szép magyar beszédben üdvözölvén a választó-közönséget, előadván az összejövetel, illetve választás czélját, kijelentette, hogy annak daczára, hogy a pályázat két lapban is volt hirdetve: csak egy pályázó jelentkezett s ez Skirpán Ambrus a papinai járás jelenlegi körorvosa; pályázót a megválasztásra ajánlván, a választást megnyitottanak nyilvánította.

A választók nagyobb része — tekintve a felvidéki nép szegénységét és nyomorát — azt kívánta, hogy — miután van járásorvosunk, aki hajlandó mérsékelt díj mellett a körorvosi teendőket végezni — ne válasszunk körorvost. Más részt pedig kifogásolván azt, hogy pályázó nem tud magyarul, nem felel meg a pályázatban kiírt feltételeknek, kérték az elnöklő szolgabíró, hogy pályázó kérvényét ez indokból utasítsa vissza.

E kérdésre a szolgabíró azt válaszolván, hogy ezt Skirpán személye iránti tekintetből nem teheti, miután a jelölt hozzá magyar nyelven adja be jelentéseit és hogy mint körorvos hét év óta működik e vidéken, e kifogást a jelenben nem veheti figyelembe; de nem annál is inkább: miután a körorvosi állomás betöltését a magas miniszterium — tekintve a közeledő cholera járványt — elrendelte. Lehet-e ezen tényben jogtalanságot találni: azt ítélje meg a közönség. Valótlán cikk-írók azon állítása, hogy a szolgabíró azt mondta

volna tótul: »hogy a jelöltnek nem muszáj tudni itt magyarul, elég ha tótul és németül tud.«

Azt írják cikkírók, hogy a szolgabíró ur oda nyilatkozott, hogyha a választók elhagyják a választást, ő mégis azokkal meg fogja választani, akik itt maradnak; ez tény, ez megtörtént; az ottmaradtak meg is választották a kororvost, amiről a választási jegyzőkönyv is tanuskodik.

Ha valakinek nem tetszett választási jogával élni, hát nem tetszett; ezért azok, akik e jogokkal a törvény korlátai között éltek, bizonyosan nem fogják fejüket a falba verni.

A választási terem üres lett s csak a választási elnök és a jegyző (?) urak stb. maradtak ott s megválasztván a kororvost, ielkes »hoch« »viva«, »zsivival« adtak kifejezést tetszésöknek s nem volt ki a választási elnöknek fulbe sugja a memento »eljent« — írják a cikkírók »Többen« aláírású cikkükben.

De uraim! már ezen állításuk ellen tiltakozom a f. zempléni körjegyzői kar nevében s a »hazafiatlanság« pecsétjét, melyet önök talán rám s kartársaim homlokára szeretnének rá ütni: egyenest az önök homlokára dobom vissza. A felső zempléni jegyzői kar minden tagjáért jóállók, hogy azok a hazának hűséges fiai; míg ellenben önök a hszafiságot nagy garral hangoztatják, de hogy szívökben van-e a hazaszeretet tüzéből eleendő: az nagy kérdőjelként áll előttünk.

De minek több szót vesztegetni, csak annyit tartok még szükségesnek mondani, hogy a »Többen« aláírású cikk íróit mindaddig, míg azt, hogy én és körjegyző társaim a szinnai körorvosi választásnál »zsivio« felkiáltással éltünk, be nem bizonyítják: rágalmozóknak nyilvánítom, s kijelentem azt is, hogy cikkírókkal további polemia nem bocsátkozom.

Tisztelettel vagyok a tek. szerkesztő urnak a szinnai járás körjegyzői nevében:

alázatos szolgálója
Dancs János,
sztarinai körjegyző.

Irodalom.

Jókai legújabb regényeinek füzetes kiadásából a 15 — 18. füzetek jelentek meg Révay testvérek kiadásában, Budapest. A löcsei fehér asszony érdekfeszítő regényét tartalmazza e füzetek, melyeknek megjelenését alig bírjuk bevárni. A mi Jókai írásában szép, gyönyörű, érdekes, vonzó, az ebben a regényben is egyesítve van. Karácsonyra talán már az öt kötetes mű készen lesz és ha téli esteinken egyebet nem teszünk, mint hogy újra meg újra elolvassuk az egész regényt, az ily módon szerzett élvezet tiszerte annyi pénzzel sincs drágán megfizetve. Jókai regényeinek e füzetes kiadását mindenki megszerezheti, hiszen a kiadónak e vállalat megindításával ép az volt fő céljuk, hogy koszorus írók műveit mindegyik kiadónak érdeklődik. Olyan ember pedig nincs Magyarországon, a ki írta nem érdeklődne, érte nem lelkesedne. — Az egyes füzetek ára csak 30 kr.

Legkedveltebb, legolvasottabb lapja ma a magyar közönségnek a »Pesti Hírlap« s nem is csoda, mert — eltekintve attól, hogy kormánytól és pártoktól egyaránt független — jól értesültség, élénkség, a tartalom gazdagsága és választékosága dolgában a Pesti Hírlap minden lapjával egyetmulja s azonkívül vannak oly specialitási, melyekkel egyetlen más lap sem dicsekedhetik; az országgyűlés tanácskozásai alatt a »tisztelet Házból« és »méltóság Házból« cím alatt Mikszáth Kálmán (Scarron) ir bele kitérő humorral parlamenti karczolatokat; a szini rovatot Bartók Lajos (Don Pedro) élénkíti a szini és művészeti világból vett karczolatokkal s a lap előfizetői minden héten bekötésre alkalmas 4 oldalas külön zenemellékletet kapnak válogatott jó zongoradarabokból, tehát évenként 52 füzetet 80 100 drb zeneművel. A »Pesti Hírlap« munkatársai közé a legjobb publicistái erőket számíthatja; vezérezkik Pulszky Ferenc, Beksics Gusztáv, Törs Kálmán, Eötvös Károly, Pesti Frigyes, dr. Kenedi Géza (fel. szerkesztő) írják; tárczáit, karczolatait: Mikszáth Kálmán, Bartók Lajos, Tábori Róbert (belmunkatársak), továbbá Ágai Adlfi, Tóth Béla, Kürthy Emil, dr. Radó Antal, dr. Sziklay János, Könyves Tóth Kálmán, dr. Váradi Antal, Sebők Zsigmond stb.; a többi rovatokat Antalik Károly, Smittely József, Luby Sándor, Gyöngyösi László, Zachár Gyula stb. vezetik. A »Pesti Hírlap« — mely ma méltán tartatik a legjobb napilapnak — valóban megérdemli a pártolást, kivált miután előfizetési ára negyedévre csak 3 frt 50 kr., egy óra 1 frt 20 kr., tehát csak 20 krral több, mint a legolcsóbb ugynevezett »néplapok«, melyeknél naponta 4—5-szörte többet hoz. Az előfizetési pénzek a »Pesti Hírlap« kiadóhivatalába (Légrády testvérek, Budapest, Nádor-utca 7. sz. küldendők.

Az Athenaeum részvénytársulat kiadásában megjelent: Petőfi Sándor összes költeményei. Hazai művészek rajzaival díszített második népies kiadás. A költő arcképpel. Nagy 8-adrét, 473 lap. — Költészeti irodalmunk e legnépszerűbb alakjának összes verses műveit veszi e kötetben az olvasó. Hogy e költemények a nép körében, melynek e kötet olcsóságánál fogva szánva van, minő nagy tért hódítottak s egyre terjednek, tanúsítja az a körülmény, hogy a jelen kötethez hasonló, de kevesebb illusztrációval ellátott első népies kiadás megjelenése óta, rövid időközökben, három más kiadás került a könyvpiacra. Az előttünk fekvő díszes kötet a költő arcképe s 85 sikerült illusztráció ékesíti, melyek közül 53, a nagy díszkiadás válogatott képei után, kizárólag e kiadás számára készült. A mű nyomdai kiállítás, az anyag terjedelme dacára, nem túl tömöt, mint az e fajta külföldi remekírók kiadványai, sőt apró, de tiszta betűi könnyen olvashatók s a szemet nem rontják. Külsője pedig oly díszes, hogy »népies« elnevezése mellett a szalon asztalán is helyet foglalhat. Azoknak, kik a nagy költő összes költeményeit, illetőleg ily alaku teljes kiadását még nem bírták, melegen ajánljuk e szép s a mellett jutányos kötetet. Kapható az Athenaeum társulat könyvkiadó-hivatalában: IV. Ferenczi-utca 3. sz. Ára díszes piros vászonkötésben 2 frt 50 kr.

Az »Ország Világ« 47-ik száma a szokott változatos, érdekes és a mi fő: értékes tartalommal jelent meg. Tartalmából felsoroljuk itt a következőket: Mária Valéria főhercegnő. Arczképpel. Egyesű Gézától. — Mária Terézia. Mutatvány egy nagyobb essayból. Irta Tóth Lőrincz. — Merengés. Költemény. Jakab Ödöntől. — A csillagokban megvan írva. Az »Ország-Világ« számára írta Sacher Masoch; az eredeti kéziratból fordította Jászni Sándor. — Kolozsvár 1617-ben. Képpel. — Japán népmese. Sz. V.-tól. — Műtárlat. — Őszi kiállítás. »Az 5 nőtája.« — Temple János festménye. — A piaristák templomában. Költemény. Dalmady Győzötől. — Az udvarlás napjai. Elbeszélés. Szépfaludi Ö. Ferencztől. — Az ábrándozó. Képpel. — Abdul Hamid szultán és a török birodalom. (Afrikai és ázsiai úti tapasztalataim.) Sztoczek Károlytól. — Szeretni örökké. Költemény. Képpel. — A havasok királynője. Történeti regény. P. Szathmáry Károlytól. (Folyt.) — A hét története. M—th K—n-től. Állandó rovatok: Irodalom és tudomány, színház, művészet, hymen, gyászrovat, különfélek, rejtvények, naptár, hirdetések. — Előfizetési ára: 1884. január—decemberre 8 frt, július—decemberre 5 frt, okt.—decemberre 2 frt 50 kr.

Az »Üstökös« 47. száma a következő mulattató tartalommal jelent meg: Gromon Dezső. (Arczképpel.) — Halod-e Strossmayer? — Heti krónika. — Krónikás adomák. — A falánk Albion. (Képpel.) — A turnír ellen. (Képpel.) — Ábrányi Emilhez. — Kospallagi Bulcsu végzett földesur slágeri. — Bucsu Thaisz Elekhez. — Jön a kolera. Képpel. — Zatraczeni Zatróczy Vitályos levele a delegációból. — Hir a nagyvilágból. — Thaisz Lexi útása. (6 képpel.) — A mult héten tanuskodnom kellett. (Képpel.) — Repezt szivből. — Vidéki gyöngyölet. — Svihák. — Budavár. — Borkoresolyák. — Szerkesztői subrosa. — Hirdetések. — Előfizetési ára: Negyedévre 2 frt.

Szerkesztőségi posta.

S. L. Sztakcsin. A kérdéses ügyben mint mai számunkban olvasható, ön megelőztett.

Felölös szerkesztő és kiadó laptulajdonos

BORÚTH ELEMER.

Főmunkatárs **FARKAS BERTALAN**

Hirdetmények.

Eladó zongora.

Egy jó karbanlévő átjátszott zongora szabad kézből jutányos áron eladó.

Özv. Schön Izidornénál,

Kazinczi-utca 514. sz.

Ugyanott egy utczai és udvari szoba butorozva avagy a nélkül, (esetleg az egyik szoba magában is) kiadó.

Hirdetmény.

Alólirott által közhírré tétetik, miszerint a b.-szentesi közbirtokosság tulajdonához tartozó italméresi jog 1885. év január 1-től három egymásután következő évekre bérbe adatik — az árverés napjával f. év decz. hó 15-ik napjának d. e. 10 órája Szentes községébe tüzetik ki.

Az italméresi jog után van 5 kat. hold szántóföld I. osztályu, egy nagy korcsma, 2 szoba, pincze, állás kuttal az udvaron.

Fő érdek a községbeni kőbányászat. Árverelni szándékozók azzal értesítettek, hogy bánat pénzü 100 forint teendő le. Szentesen, 1884. november 25-én.

Tárcy Ferencz,
közbirtokosság megbizottja.

Házisükségletek és fehérművarráshoz,

valamint

szabók, czipészek,

nyereggyártók, kalaposok, kárpitások stb. számára

az EREDETI SINGER VARRÓGÉPEK

minden más gyártmány előtt kitűnnek

mechanismus tökéletessége, egyszerű szerkezet, könnyű kezelés, felülmulhatlan munkaképesség és nagy tartósság által.

Neidlinger G. varrógép raktára
4-7 S.-a.-Ujhelyben.

SCHIMEK ÁRMIN

könyvkötő és díszművész S.-a.-Ujhely (Rácz féle ház emeletében)

ki számos éveken keresztül működött e minőségben a fővárosban

mindennemű könyvkötői munkák

gyors és jutányos elkészítésére ajánlkozik.

Kiadóhivatal: Budapest, V. Nádor-utca 7. sz.

Előfizetési árak

a »Pesti Hírlap«-ra:

Egész évre 14 frt — kr.

Félévre 7 — »

Negyedévre 3 — 50 »

Egy óra 1 — 20 »

Egyes szám helyben 4 kr.

Vidéken 5 kr.

PESTI HIRLAP

LEGOLCSÓBB, LEGJOBB, LEGELTERJEDTEBB MAGYAR

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelen

mindennap,

az ünnep- és vasárnapo-

kat követő napokon is,

2-2^{1/2} i ven.

Mutatványszámok kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küldetnek.

